

Opiskelutaitoilta 15.10.2025

Tenttiin valmistautuminen ja tenttivastaustekniikka

- Tenttimisen funktio
- Miten kehittää omaa tenttimistaitoaan?

Tenttiin valmistautuminen

Tentissä vastaaminen

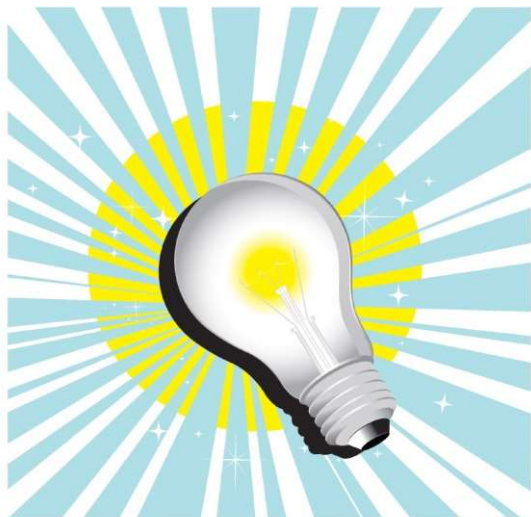
Tentin jälkeen

Tiina Tuijula
KT, Yliopistonlehtori
Kasvatustieteiden
laitos
Turun yliopisto
tiina.tuijula@utu.fi

Kirjoita chattiin vinkkejä

- Miten sinä valmistaudut tenttiin?

Tentin tarkoitus

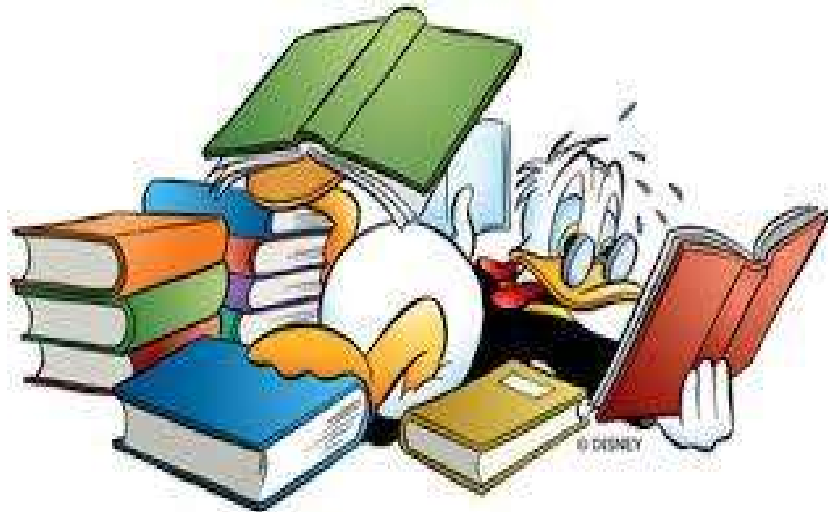
1. Tentti ohjaa oppimista, antaa tavoitteita ja päämääriä
2. Ohjaa lukemaan oleellisia asioita
3. Tentti edellyttää (ja opettaa) itsenäistä kykyä oppia asioita
4. Opettaa tieteellistä ajattelua; kykyä lukea ja ymmärtää tieteellistä tekstiä

Tenttivastaamisessa opit työelämänkin taitoja:

- Tiivistämään ydinajatuksset
- Valikoimaan ja soveltamaan tietojasi uudessa tilanteessa
- Välittämään asiat ymmärrettävästi lukijalle
- Miettimään kirjoitettavan tekstin rakennetta
- Käyttämään selkeää ja johdonmukaista, hyvää kieltä

Tentti tulossa, valmistautuminen

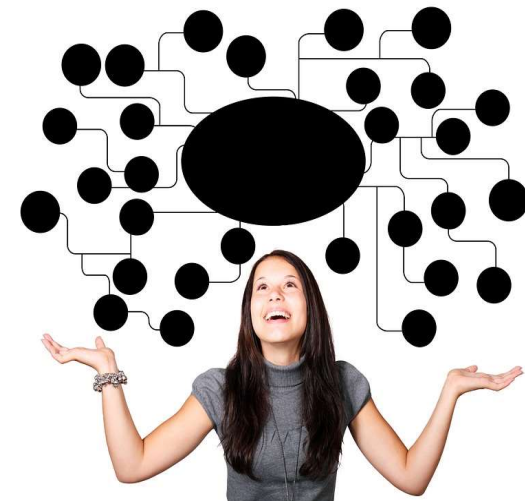
- Hanki materiaalit ajoissa
- Suunnittele ajankäyttösi, varaa lukuaikaa, tee lukusuunnitelma, jätä väljyyttä (aikaa menee useita päiviä/kirja, huom. vieraskieliset)
- Sopivan työskentely-ympäristön valinta
- Tee oma aikataulu, välietappeja
- Huolehdi vireystilasta:
  - muista tauot (pitkät tauot, lyhyet tauot, minitauot)

1. **Valmisteluvaihe** (aiemman tiedon aktivointi ja ilmiön hahmottaminen, kysymysten asettaminen)
2. **Lukuvaihe** (tee muistiinpanoja, pyri ymmärtämiseen, vastaa asettamiisi kysymyksiin, jokaisen uuden luvun alkaessa toista valmisteluvaihe)
3. **Yhteenvetovaihe** (kokonaiskäsityksen ja ymmärtämisen vahvistamista, tarkista vastaukset asettamiisi kysymyksiin)

Lukeminen - tekniikkalaji

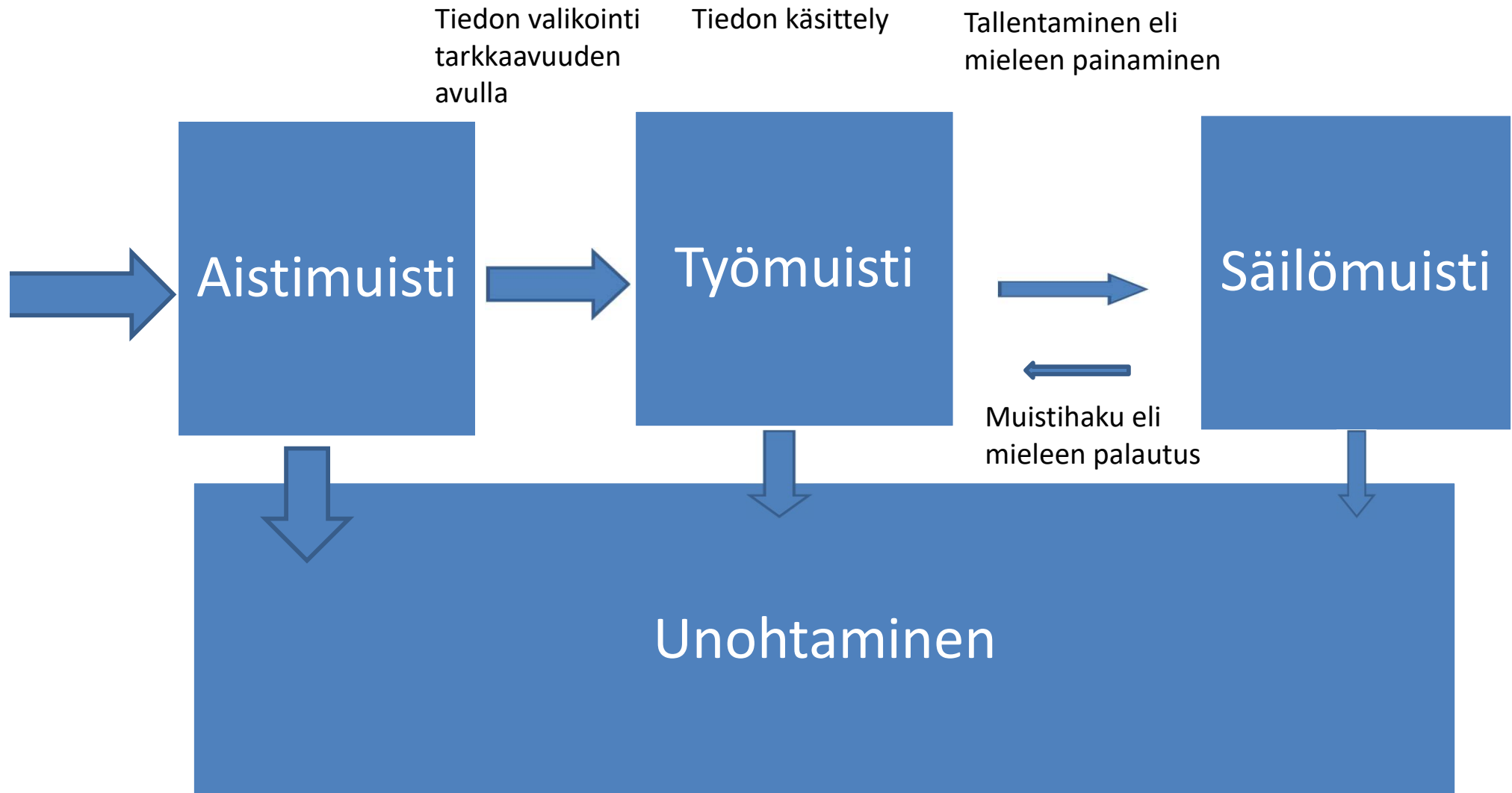
- **Ydinainesanalyysi**
- Ulkoa vai ymmärtäen
- **Silmäilevä, lineaarinen, perusteellinen, kertaava** (lukuhaarukka)
- **Holistinen** oppija ymmärtää kokonaisuuksia, yksityiskohtat hahmottuvat kokonaisuuden alle
- **Reduktionistinen oppija** etenee pala palalta yksityiskohtia opiskellen kohti kokonaisuutta
- Pomodoro-tekniikka ja siihen liittyvä Fokus kellon käyttö (<https://ttlehti.fi/pomodoro-auttaa-keskittymaan/>)
- Forest-sovellus

Oppiva lukeminen

- Pyri ymmärtämään, ajattele asiat omin sanoin
  - Aktivoi aikaisempi tieto, mieti, mitä jo tiedät
  - Silmäile ja esikatsele ensin, tutustu sisällysluetteloon
  - **Kertaa ja varmenna**, että muistat asioita mielessäsi ilman tekstiä. **Selitä** asioita itsellesi. **Tee kysymyksiä** itsellesi. **Kokoontu** kavereiden kanssa ja kyselkää ja selittäkää toisillenne.
- Oma asenne tekstiin vaikuttaa (motivaatio, orientaatio)

Muistin toiminta

(Virta & Salakari 2018)

Lukemisen aikana muodostetaan sisäisiä malleja (Lindblom-Ylänne, Lonka & Slotte 2001, 14)

Sisäinen malli	Miten ilmenee?
1. Pintamalli muodostuu tekstissä esitetyistä sanoista ja tekstin yksityiskohdista. Kokonaiskuva jää hahmottamatta.	<ul style="list-style-type: none"> • Muistetaan irrallisia sanoja, asioita ja lauseita
2. Tekstimalli noudattaa tekstin pääajatuksia ja siinä esitettyjä käsityksiä. Tekstimallin avulla on mahdollista muodostaa kokonaiskuva tekstissä esitetyistä asioista.	<ul style="list-style-type: none"> • Osataan kertoa, mitä tekstissä sanottiin • Osataan vetää asiat yhteen
3. Sisältömalli on lukijan oma tulkinta tekstin kuvaamasta ilmiöstä tai tilanteesta, ja se pohjautuu lukijan aikaisempiin tietoihin ilmiöstä. Toisin kuin tekstinmalli, sisältömalli voi rakenteeltaan poiketa tekstin rakenteesta. Sisältömalli auttaa tiedon soveltamisessa.	<ul style="list-style-type: none"> • Ymmärretään ilmiö, josta teksti kertoo • Tiedon muodonmuutos!

Muistiinpanotekniikat

Tietoa toistavat

- Asian kertaus
- Mekaaninen alleviivaus
- Muistiinpanojen kopiointi

Tietoa muokkaavat muistiinpanotekniikat

- Tiedon järjestely ja jäsentäminen
- Tiedon kehittäminen ja yhdistely
- Aikaisemman tiedon aktivointi
- Mielikuvien käyttö

(Lähde Taija Tuominen 2020:

<https://moodle.tuni.fi/course/view.php?id=15936>)

Muistiinpanotekniikoita

Käytä tietoa muokkaavia tekniikoita, jotka auttavat jäsentämään ja soveltamaan asiaa

- Vertailut, yhteenvedot, tiivistelmät, omat kuvat ja kuviot, listat, luettelot
- Liitä asiat omaan elämäkokemukseesi, luo mielikuvia
- Omasanaisuus, asian ilmaiseminen omin sanoin
- Mind mapit eli käsitekartat/miellekartat (joistakin asioista)
- Laajennettu sisällysluettelo
- Muistiinpanot kysymys/vastaus/yhteenvedo-periaatteella
- Kuvitteellisten tenttikysymysten luominen

- Taitavat opiskelijat hallitsevat useita erilaisia muistiinpanotekniikoita ja käyttävät niitä vaihtelevasti ja joustavasti erilaisissa tilanteissa

Tentissä ollaan

Miten välttää tenttipaniikki/jännitys?

- Ole ajoissa paikalla, muista välineet
- Lue kysymykset rauhassa ja huolella, älä hermostu, vaikka heti ei sytytä (kysymykset aktivoivat muistia)
- Aloita helpoimmasta
- Kirjaa suttupaperille avainsanoja, käsitteet, rajausta, lista asioista, joita aiot käsitellä
- Mieti vastauksellesi rakenne (aloitus, keskikohta, lopetus = kirjoitat esseen)
- Ole tarkkana, että vastaat siihen, mitä kysytään
- Jaa aikasi järkevästi, pidä ajatustaukoja
- Noudata oppilaitoksen ja opettajan antamia tekoälyn käyttöön liittyviä ohjeita

Hyvä tenttivastaus

- Perustuu tenttimateriaaliin
- Vastaaja hallitsee tentin asiat
- Rakenne looginen ja jäsentynyt, kpl-jako
- Tärkeimmät perusasiat, käsitteet, asioiden väliset suhteet, eheä kokonaisuus, oma pohdinta
- Lue ohje, mitä pyydetään (pituus, pohdinta, vertailu jne.)
- Vastaa kysymykseen, mieti rajaus, painotukset
- Oikeellista, hyvää kieltä

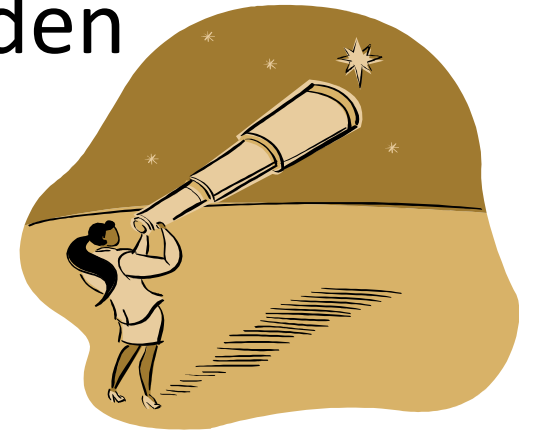
Mikä esim. voi mennä pieleen?

- Puutteelliset tiedot
- Virheet vastauksessa
- Yksipuolinen tai niukka käsittely
- Painotusero asioiden tärkeydessä
- Liikaa omaa kokemusta, omia mielipiteitä (riippuu, mitä pyydetään, millainen on kysymys)
- Ei jäsenystä, sekava
- Ranskalaiset viivat
- Ei ole vastattu kaikkiin kysymyksiin/kysymyksen osiin

Tentin jälkeen

- Palaa kirjaan, tarkista kirjasta kysytyt asiat
- Oman tenttiosaamisen arviointi, mitä osasit, mitä jäi puuttumaan, mikä meni väärin
- Keskustele tenttikokemuksistasi muiden kanssa
- Reflektoi omaa opiskelutekniikkaasi, suunnittele jatkotekniikkaa
- Mahdollinen tenttipalaute tai sen kysyminen

Tenttiin valmistautujan ABC

1. AIKATAULUTUS

- Aloita ajoissa
- Etsi materiaalit
- Tee lukusuunnitelma ja välietappeja

2. TEKNIikka

- Tee yhteenvedot ja muistiinpanot
- Tee harjoitustehtävät
- Opiskele ryhmässä
- Vaihtele opiskelutapoja
- Keskity olennaiseen, lue ymmärtäen ja valikoiden
- Testaa itseäsi

3. HYVINVOINTI

- Ota taukoja
- Fyysinen ja psyykinen hyvinvointi (ravinto, uni, liikunta, vapaa-aika)
- Kysy ja pyydä apua ja neuvoja
- Luota itseesi, mieti vahvuuksiasi ja onnistumisia

- Dembro, M. & Seli, H. 2013. Motivation and learning strategies for college success : a focus on self-regulated learning. London: Routledge.
- Huotilainen, M. 2019. Näin aivot oppivat. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Inkinen, M., Mikkonen, J., Heikkilä, A., Tukiainen, M. & Lindblom-Ylänne, S. 2012. Aikaansaamattomuuden psykologiaa. *Psykologia* 47 (3), 172–181.
- Karjalainen, A. 2001. Tentin teoria. *Dialogeja* 4/2001. Oulu: Oulun yliopistopaino.
- Kaukiainen, A. & Tuominen, T. 2017. Opiskelu taitona ja opiskelukyvyn uhat. Teoksessa M. Murtonen (toim.) *Opettajana yliopistolla. Korkeakoulupedagogiikan perusteet*. Tampere: Vastapaino.
- Kauppila, R.A. 2015. Treenaa muistiasi – Vinkkejä ja harjoituksia muistin tehostamiseen. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Kauppila, R.A. 2018. Nopea lukeminen. Opas nopeaan lukutaitoon.
- Lindblom-Ylänne, S., Lonka, K. & Slotte, V. 2001. *Aiotko opiskelijaksi?* Helsinki: Edita.
- Lonka, K. 2015. *Oivalentava oppiminen*. Helsinki: Otava.
- National Research Council. 2004. *Miten opimme. Aivot, mieli, kokemus ja koulu*. Helsinki: Wsoy.
- Puttonen, M. 2014. Tenttipelon voi taltuttaa. *Tiede-lehti* 2/2014.
- Päivänsalo, T-M. 2020. *Oppimiskoodi: kuinka oppiminen onnistuu*. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Salmela-Aro, K. (toim.) 2018. *Motivaatio ja oppiminen*. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Virta, M. & Salakari, A. 2018. *ADHD-aikuisen selviytymisopas 2.0. Tutkittua tietoa ja käytännön vinkkejä*. Helsinki: Tammi.

Tentionnea!

